

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU NAUK EKONOMICZNYCH PAN W 2003 ROKU

Dyrektor: **doc. dr hab. Zbigniew Hockuba**

Przewodniczący Rady Naukowej: **prof. dr hab. Cezary Józefiak**

Instytut ma uprawnienia do nadawania stopnia naukowego: **doktora i doktora habilitowanego oraz do wnioskowania o nadawanie tytułu naukowego profesora nauk ekonomicznych**. W roku sprawozdawczym w INE PAN nadano dwa stopnie doktora nauk ekonomicznych oraz przeprowadzono jedno kolokwium habilitacyjne.

Zatrudnienie

Zatrudnienie średnioroczne w przeliczeniu na pełne etaty, zgodnie z obowiązującymi przepisami GUS wyniosło w 2003 roku **33,45** pracowników, w tym **27** naukowych.

Działalność naukowa

Opublikowano łącznie **174** prace, z tego **7** prac w czasopismach naukowych z tzw. „listy filadelfijskiej”, **8** monografii i opracowań indywidualnych, **64** artykuły i rozdziały w książkach oraz **95** innych publikacji.

W roku 2003 działalność INE PAN koncentrowała się na następujących problemach badawczych:

- ocena procesu transformacji systemowej w Polsce
- determinanty konkurencyjności polskiej gospodarki
- szanse i zagrożenia akcesji gospodarki do UE
- globalizacja a systemy gospodarowania
- instytucjonalne uwarunkowania wzrostu gospodarczego
- monitoring zmian dynamiki wzrostu i struktury gospodarowania w Polsce w roku 2003

W ramach tej problematyki wykonano w Instytucie 34 prace statutowe, zrealizowano 4 granty indywidualne sponsorowane przez KBN oraz uzyskano akceptację finansowania w latach 2004-2005 jednego indywidualnego projektu badawczego.

W roku 2003 kontynuowano prace nad Raportem INE PAN *Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie* zawierającym analizę uwarunkowań i zmian tempa wzrostu polskiej gospodarki, ich krótkookresowych prognoz oraz przekształceń struktury gospodarowania. W roku sprawozdawczym wydano dwie publikacje z tej serii, a ich promocja i upowszechnienie spotkało się z wysoką oceną praktyki gospodarczej i środowisk akademickich.

Podobnie jak w latach poprzednich Instytut prowadził aktywną działalność seminaryjną. Odbyło się 11 spotkań, w których uczestniczyło blisko 400 przedstawicieli środowiska

naukowego, praktyków gospodarczych i studentów. Tematyka seminariów dotyczyła kluczowych problemów bieżącej polityki gospodarczej, w tym głównie barier wzrostu gospodarczego i przygotowań polskiej gospodarki do akcesji z UE. Kontynuowany był także wątek analiz dotyczących głównych nurtów współczesnej myśli ekonomicznej, w tym ekonomii instytucjonalnej.

Szczególne miejsce zajmuje tu blok seminariów poświęconych problematyce kondycji finansów publicznych i sektora bankowego przed akcesją do UE. Należy tu przede wszystkim wymienić seminarium dotyczące programu reformy finansów publicznych (23.10.2003), na którym referentem był Wicepremier prof. dr hab. Jerzy Hausner.

Funkcjonowaniu systemu bankowego poświęcono 2 spotkania:

- *Sektor bankowy w Polsce – wyzwania związane z integracją europejską* (13 listopad 2003), gdzie wprowadzenia do dyskusji dokonali: dr Jan Krzysztof Bielecki, prof. dr hab. Cezary Józefiak, prof. dr hab. Ryszard Michalski, mgr Krzysztof Pietraszkiewicz
- *Ocena sytuacji gospodarczej Polski na przełomie roku* (11 grudzień 2003), gdzie referentami byli: prof. dr hab. Stanisław Gomułka, dr Mirosław Gronicki, dr Krzysztof Rybiński.

Istotne miejsce wśród prowadzonych w INE PAN seminariów zajmowały także prezentacje wyników prac związanych z monitorowaniem zmian dynamiki wzrostu gospodarczego zawarte w kolejnych numerach Raportu o stanie polskiej gospodarki pt.: *Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie* oraz prezentacja kolejnych numerów kwartalnika INE PAN *Studia Ekonomiczne*.

Warto dodać, iż w roku 2003 uruchomiono w INE PAN nowy cykl seminariów o charakterze warsztatów naukowych poświęcony prezentacji najważniejszych wyników prowadzonych w Instytucie prac statutowych.

Seminaria Instytutu mają wysoką, utrwaloną pozycję w środowisku naukowym, wśród praktyków centrum gospodarczego i przedsiębiorstw. Świadczy o tym, podobnie jak w latach poprzednich, szerokie uczestnictwo przedstawicieli ww. środowisk w tych spotkaniach.

Warto zwrócić uwagę także na mikroekonomiczny wątek prowadzonych w INE PAN prac. W ramach tych prac przeprowadzono kolejną edycję monitoringu zmian efektywności funkcjonowania największych przedsiębiorstw produkcyjnych, usługowych i finansowych oraz przygotowano wspólnie z dziennikiem Parkiet ranking 500 najbardziej dynamicznych firm. Nową inicjatywą związaną z tym projektem badawczym była prezentacja na IX Forum Ekonomicznym w Krynicy najefektywniejszych przedsiębiorstw różnej skali tj. tzw. *Perła polskiej gospodarki*. Nagrody wyróżnionym firmom wręczył Wicepremier Jerzy Hausner.

W roku 2003 kontynuowane były prace związane z prowadzeniem przez INE PAN wspólnie z Wyższą Szkołą Handlu i Finansów Międzynarodowych *Studium Doktoranckiego*. Studium cieszy się dużym powodzeniem, o czym świadczy aktualna liczba 38 doktorantów.

Warto podkreślić znaczący wkład pracowników INE PAN w działalność dydaktyczną powyższego Studium.

Należy zauważyć, iż w roku 2003 INE PAN zapoczątkował edycję własnego kwartalnika pt.: *Studia Ekonomiczne*. W roku tym wydano trzy numery czasopisma (jeden podwójny), które spotkało się z uznaniem środowiska praktyków i badaczy w zakresie nauk ekonomicznych. Dowodem tego jest przyznanie kwartalnikowi przez Komitet Badań Naukowych kategorii B w rankingu recenzowanych czasopism ekonomicznych.

Na szczególną uwagę zasługuje zorganizowana przez INE PAN (wspólnie z Radą Strategii Społeczno – Gospodarczej) konferencja naukowa pt.: *Szanse i zagrożenia wzrostu gospodarczego w Polsce*, poświęcona 80-leciu prof. dr hab. Jana Mujzela. Wyniki tej sesji opublikowano w monografii pt.: *Polska transformacja, sukcesy i bariery*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

Warto dodać, iż w roku 2003 trzech pracowników Instytutu aktywnie uczestniczyło w prestiżowym IX Forum Ekonomicznym w Krynicy, 4-6 września 2003, wygłaszając referaty i prowadząc panele na temat *Znaczenia norm etycznych dla corporate governance* oraz *Możliwości ekspansji technologicznej krajów Europy Środkowo-Wschodniej*.

Jak wspomniano na Forum odbyła się także pod patronatem Wicepremiera Jerzego Hausnera uroczystość wręczenia nagród *Perła polskiej gospodarki* najlepszym firmom w rankingu przygotowanym przez INE PAN z Centrum Informacji Społeczno-Gospodarczej Ministerstwa Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej.

Należy podkreślić, iż w roku sprawozdawczym prof. dr hab. Leszek Jasiński został wyróżniony przez Prezydenta RP Złotym Krzyżem Zasługi za wzorowe wykonywanie obowiązków zawodowych. Dr Krzysztof Kostro otrzymał nagrodę Rektora Uniwersytetu Warszawskiego dla wyróżniającego się nauczyciela akademickiego.

W omawianym okresie INE PAN był współorganizatorem XIII Konferencji Naukowej Ekonomistów Polskiej Akademii Nauk i Rosyjskiej Akademii Nauk nt.: *Procesy inwestycyjne w Polsce i w Rosji - stan obecny i perspektywy*, która odbyła się w Warszawie w dniach 23-24 czerwca 2003 roku. Ze strony polskiej zaprezentowano 6 referatów (w tym dwa z INE PAN): "Rola bezpośrednich inwestycji zagranicznych w podnoszeniu konkurencyjności polskiej gospodarki", "Rynek kapitałowy w Polsce", "Inwestycje w człowieka- podstawowy czynnik poprawy konkurencyjności gospodarki i społeczeństwa", "Sytuacja społeczno-gospodarcza w Polsce", "Rozwój przedsiębiorstw przed akcesją do UE", "Innowacje a globalne ryzyko" oraz 5 referatów ze strony rosyjskiej. Sesję prowadziła prof. dr hab. Joanna Kotowicz-Jawor, Zastępca Dyrektora ds. Naukowych INE PAN.

W prowadzonej przez INE PAN w 2003 współpracy z zagranicą warto podkreślić wyższą niż w latach poprzednich aktywność pracowników Instytutu na konferencjach międzynarodowych. Zestaw tych konferencji oraz innych form współpracy z zagranicą prezentujemy poniżej.

Konferencje naukowe

- Polish – Egyptian Seminar in 75 years of Mutual Political Relations zorganizowane przez Wydział Nauk Społecznych i Politycznych Uniwersytetu Kairskiego oraz Ambasadę Polską w Kairze, styczeń 2003, przewodniczenie sesji oraz referat doc. dr hab. S.R. Domańskiego pt.: *Human capital as the factor of economic growth and system transformation*
- XIV Annual Conference of International Congress of Political Economists, zorganizowaną przez COPE, Meksyk, lipiec 2003, przewodniczenie sesji oraz referat doc. dr hab. S.R. Domańskiego pt.: *Interest Rate Policy and Human Capital and Labour Market*
- Konferencja zorganizowana przez Erasmus Institute for Philosophy and Economics w Rotterdamie, 13-14 grudnia, uczestnictwo doc. dr hab. Zbigniewa Hockuby
- Konferencja polsko – rosyjska pt.: *Procesy inwestycyjne w Polsce i w Rosji – stan obecny i perspektywy*, zorganizowana przez Komitet Nauk Ekonomicznych PAN oraz Instytut Ekonomiki RAN, Warszawa, 23-24 czerwiec 2003, przewodniczenie sesji oraz referat prof. dr. hab. J. Kotowicz-Jawor nt.: *Rozwój polskich firm przed akcesją do UE* oraz referat doc. dr hab. E. Mączyńskiej pt.: *Innowacje a globalne ryzyko*
- Konferencja pt.: *Stosunki gospodarcze Polska – Rosja w warunkach integracji z UE*, zorganizowana przez Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne oraz Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 17-18 październik 2003, Kazimierz Dolny, referat prof. dr. hab. J. Kotowicz-Jawor pt.: *Warunki konkurencyjności polskich przedsiębiorstw*
- Konferencja *Improvement of economic policy co-ordination for employment and social cohesion in Europe*, zorganizowana przez Akademię Ekonomiczną w Budapeszcie, 7-9 marzec 2003, referat prof. dr hab. T. Kowalika pt.: *Accession to EU – yesterday, today, tomorrow*
- Konferencja pt.: *Economic Reform, New Politics and Social Justice*, zorganizowana przez Bogazici University w Istambule, 6-7 czerwiec 2003, referat prof. dr hab. T. Kowalika pt.: *Systemic diversity – The EU integration – Distributive justice*
- Pierwszy Workshop of the *European Economists for an Alternative Economic Policy i Europe –Euromemorandum Group*, praca nad Memorandum 2003, Paryż, 26-28 czerwiec 2003, uczestnictwo prof. dr hab. Tadeusza Kowalika jako członka zespołu redakcyjnego Memorandum

- Drugi Workshop of the *European Economists for an Alternative Economic Policy i Europe –Euromemorandum Group*, praca nad Memorandum 2003, Bruksela, 27-29 wrzesień 2003, uczestnictwo prof. dr hab. Tadeusza Kowalika jako członka zespołu redakcyjnego Memorandum
- Konferencja pt.: *Spoleczna gospodarka rynkowa i integracja europejska*, zorganizowana przez Gesamteuropäische Studienwerk Vlotho, Vlotho Niemcy, sierpień 2002, przewodniczenie sesji oraz referat doc. dr hab. E. Mączyńskiej: *Sytuacja przedsiębiorstw w Polsce w warunkach integracji europejskiej*
- *Zmiany światowego paradygmatu rozwojowego a ryzyko inwestowania w nieruchomości, Real Estate 2003, Ryga 2003, Forum RMS*, uczestnictwo doc. hab. E. Mączyńskiej
- METU International Conference in Economics VII , zorganizowana przez Economic Research Center, Ankara, wrzesień 2003, referat dr J. Mycielskiego pt. *A specification search algorithm for cointegrated systems*
- Workshop „Econometric Time Series Analysis – Methods and Applications, zorganizowany przez Johannes Kepler Universität, Linz, wrzesień 2003, referat dr J. Mycielskiego pt. *A specification search algorithm for cointegrated systems*
- Konferencja pt.: „Common features”, zorganizowana przez Universiteit Maastricht, grudzień 2003, referat dr J. Mycielskiego: *Vector Error Correction Models with a Parameter Break*
- Konferencja pt. „Expanding Perspectives on the Strategy Processes zorganizowana przez INSEAD and Advances in Strategic Management, Fontainebleau, sierpień 2003, referat mgr Lesława Pietrewicza: *Introducing strategic thinking to Stock Markets: an exploratory study*
- International Fourteenth Annual Conference. Congress of Political Economists, Meksyk, Lipiec 2003, referat prof. dr hab. A. Wziątek-Kubiak pt.: *Improvement in competitiveness as a factor of integration. A case of Poland*

Konsultacje w zagranicznych ośrodkach naukowych

- Europejskie Centrum Badawcze University of California, Los Angeles, wykład seminaryjny prof. dr hab. T. Kowalika pt.: *Accession to EU*, kwiecień 2003
- Santa Clara University, San Jose, wykład prof. dr hab. T. Kowalika nt. *Post-communist transformation in conditions of globalization*, kwiecień 2003
- Institute for Fiscal Studies, Wielka Brytania, konsultacje dr J. Mycielskiego nt. *Dynamiki wzrostu płac w Polsce w latach 1994-2001*, grudzień 2003
- Liverpool John Moores University, Wielka Brytania, wykłady prof. dr hab. Andrzeja Wojtyny dla pracowników i studentów nt. *Dylematów makroekonomicznych Polski wynikających z przystąpienia do UE i UGiW*, październik 2003

- Université Paris 1, CNRS, Francja, referat nt. *Bezrobocie w Polsce w latach 2001-2003* oraz konsultacje dr E. Puchały-Krzywiny w ramach realizacji wspólnego projektu badawczego pt.: *Przedsiębiorstwa w warunkach reformy systemu funkcjonowania gospodarki - przypadek Polski*, listopad 2003
- Université Paris 1, CNRS, Francja, referat nt. *Transformacji sektora transportu kolejowego w Polsce* oraz konsultacje mgr M. Zajferta w ramach realizacji wspólnego projektu badawczego pt.: *Przedsiębiorstwa w warunkach reformy systemu funkcjonowania gospodarki - przypadek Polski*, listopad 2003

Konsultacje w INE PAN dla gości zagranicznych

- Konsultacje Chin Yang Xifang Rady Ambasady Chin dotyczące czynników wzrostu gospodarczego w Polsce, styczeń 2003
- Konsultacje dr Tamasa Bauera z Węgierskiej Akademii Nauk, dot. *Rozwoju polityki gospodarczej w Polsce w całym okresie transformacji*, marzec 2003
- Wizyta w INE PAN dr V. Miroszichenko z Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, dotycząca realizacji kolejnego etapu wspólnego projektu badawczego pt.: *Główne problemy rozwoju gospodarki polskiej i ukraińskiej w warunkach integracji europejskiej*, kwiecień 2003
- Konsultacje prof. dr hab. A. Dudzińskiego z Université Lyon (Francja), dotyczące *Szans rozwojowych przedsiębiorstw u progu akcesji z UE*, maj 2002
- Konsultacje dr Magdolny Tolgyessy Sass z Węgierskiej Akademii Nauk, dotyczące problematyki bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce, maj 2003
- Konsultacje i referat nt. *Polskiej akcesji do Unii Europejskiej w opinii francuskich środowisk gospodarczych* dr Barbary Despiny-Żochowskiej z CNRS, Université Paris 1, w ramach realizacji wspólnego projektu badawczego pt.: *Przedsiębiorstwa w warunkach reformy systemu funkcjonowania gospodarki - przypadek Polski*, maj- czerwiec 2003
- Konsultacje dr Krystyny Szymkiewicz z CNRS, Université Paris 1, w ramach realizacji wspólnego projektu badawczego pt.: *Przedsiębiorstwa w warunkach reformy systemu funkcjonowania gospodarki - przypadek Polski*, maj- czerwiec 2003
- Konsultacje dla prof. Wing Woo z University of California dotyczące realizacji projektu badawczego pt.: *Różnice w sposobach nauczania mikroekonomii w Stanach Zjednoczonych i w Polsce*, październik 2003
- Konsultacje dr I. Siniciny oraz dr N. Czudakowej z Rosyjskiej Akademii Nauk, nt.: *Zmian w polskim przemyśle związanych z integracją z UE oraz Inwestycji zagranicznych w Polsce*, październik 200

Działalność dydaktyczna

Większość pracowników badawczych Instytutu (24) prowadziło w okresie sprawozdawczym działalność dydaktyczną w państwowych i prywatnych wyższych szkołach ekonomicznych oraz zajęcia na Studium Doktoranckim INE PAN i WSHiFM. Łączna liczba godzin wykładowych i seminaryjnych wyniosła blisko 3000.

Ekspertyzy

Pracownicy Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN w roku 2003 wykonali na rzecz praktyki gospodarczej 12 ekspertyz naukowych:

Opracowanie dotyczące określenia konsekwencji szeroko rozumianej polityki gospodarczej, w szczególności polityki budżetowej, podatkowej, makroekonomicznej dla funkcjonowania banku, wykonane na zamówienie Banku PKO BP S.A.

Transformacja w Polsce. Władze. Przywileje. Korupcja, identyfikacja i charakterystyka procesów utraty i deformacji funkcji państwa wobec podmiotów gospodarczych, na zamówienie Instytutu Studiów Politycznych PAN.

Materiały dla podmiotów gospodarczych przemysłu kultury pt.: *Strategie rozwoju kultury-rynkowe formy mecenatu państwa*, na zamówienie Fundacji Pro Arte.

Restrukturyzacja węgla kamiennego w latach 2003-2006, ekspertyza stanowiąca podstawę do nowego planu restrukturyzacji górnictwa, przygotowana na zamówienie Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Uwagi do raportu na temat pt.: *Racjonalizacja wydatków społecznych* (Zielona Księga), przygotowane dla Wiceprezesa RM prof. dr hab. J. Hausnera.

Polityka naukowo-techniczna i edukacyjna jako czynnik wspierający wzrost efektywności i konkurencyjności polskich przedsiębiorstw, przygotowana dla Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

KEA w Polsce- Dokument Wstępny (współautorstwo), przygotowany dla Banku Światowego.

Gospodarka w obliczu globalizacji - doskonalenie warsztatu nauczyciela ekonomisty, przygotowana dla Narodowego Banku Polskiego i Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Katowicach.

Struktura podmiotowa polskiej gospodarki a jej alokacyjna efektywność i konkurencyjność, opracowanie przygotowane dla Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej.

Strategia polityki pieniężnej po 2003 roku, na zamówienie Rady Polityki Pieniężnej.

Proefektywnościowe zmiany metod i instrumentów regulacji publicznej na przykładzie sektora elektroenergetycznego opracowanie przygotowane dla Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej.

W sprawie zasadności wysuwanego przez władze Miasta Łodzi postulatu wydzielenia i komunalizacji należącej do Zespołu Elektrociepłowni w Łodzi S.A. sieci ciepłowniczej i wynikającego z niego wniosku o zatrzymanie procesu prywatyzacji w/w spółki do czasu zrealizowania postulatu podziałowego, opracowanie przygotowane dla Zespołu Elektrociepłowni w Łodzi S.A.

Analiza instytucjonalnych barier absorpcji środków pomocowych z PROW oraz SPO (w działaniach skierowanych bezpośrednio do kierowników) rekomendacje, dalsze kierunki badań, sposoby weryfikacji hipotez, przygotowana dla Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej.

Wpływ środowiska instytucjonalnego na rozwój obszarów wiejskich w Polsce, instytucjonalne uwarunkowania implementacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, przygotowana dla Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej.

Do najważniejszych osiągnięć naukowych INE PAN w roku 2003 można zaliczyć następujące prace:

Szablewski A.: *Zarys teorii i praktyki reform regulacyjnych na przykładzie energetyki*, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2003.

Przedmiotem pracy jest analiza roli regulacji ekonomicznej w pierwszej fazie liberalizacji sieciowych sektorów, w tym zwłaszcza energetyki. Jej celem jest uzasadnienie potrzeby oraz wskazanie na zagrożenia związane z tą formą regulacji i wynikające stąd rekomendacje, co do zawartości pakietu reform regulacyjnych oraz sposobu działania mechanizmów regulacyjnych. Punktem wyjścia jest analiza procesu powstania i rozwoju amerykańskiej praktyki i teorii regulacji opartej na kategorii interesu publicznego oraz omówienie głównych kierunków krytyki tej teorii. Opierając się głównie na doświadczeniach brytyjskich, obszernej analizie poddano dwa kluczowe zadania współczesnej regulacji - promowanie konkurencji i wdrażanie bodźcowych metod regulacji cen – koncentrując się na dylematach, jakie w związku z realizacją tych zadań powstają przed regulatorem oraz możliwych do zastosowania strategiach i instrumentach regulacyjnych. W części końcowej szerzej uzasadniono pogląd, że w dotychczasowym sposobie regulacji krajowego sektora energetycznego należy doszukiwać się jednej z głównych przyczyn niepowodzeń rynkowej transformacji energetyki.

Wziątek-Kubiak A.: *Konkurencyjność polskiego przemysłu*, Bellona, Warszawa 2003.

Problematyka zmian konkurencyjności przemysłu polskiego przewija się od wielu lat w pracach nad transformacją systemową gospodarki polskiej i jej międzynarodowymi dostosowaniami. Różnorodność ujęć tej kwestii, wynikająca z braku konsensusu co do istoty konkurencyjności i sposobów jej mierzenia przekłada się na różnicowanie się sposobów badania zmian konkurencyjności przemysłu polskiego oraz - co ważniejsze- wyciąganych wniosków dla polityki gospodarczej.

W literaturze polskiej dominuje (stosowane w literaturze światowej) tzw. ujęcie handlowe konkurencyjności, sprowadzające się do wyników handlu zagranicznego. Badania nad konkurencyjnością przemysłu polskiego prowadzone w ośrodkach zagranicznych koncentrują się na jej kosztowym i efektywnościowym aspekcie, zwłaszcza relatywnej efektywności czynnika pracy. We wspomnianych badaniach nie uwzględnia się wpływu liberalizacji rynku polskiego i unijnego na zmiany konkurencyjności przemysłu polskiego, mimo, że w analizach teoretycznych konkurencyjności kwestia ta była podnoszona, a w badaniach empirycznych gospodarek rozwiniętych – szacowana.

Przedmiotem pracy jest analiza kierunków zmian konkurencyjności grup towarowych przemysłu polskiego w okresie postępującej liberalizacji, tj. w latach 1994-2000. Pamiętając, iż liberalizacja zewnętrzna obniża wartość dodaną produkcji zbadano wpływ liberalizacji na ocenę zmian konkurencyjności przemysłu polskiego.

Lipowski A.: *Mała gospodarka otwierająca się wobec wyzwań XXI wieku –ku realistycznym podstawom polityki gospodarczej*, Ekonomista, Nr 3/2003.

Artykuł wprowadza nową kategorię teoretyczną; gospodarke otwierającą się. W ramach tej kategorii rozpatruje się zewnętrzne ograniczenia polityki gospodarczej. Dynamika tych ograniczeń w ostatnim półwieczu powoduje, iż rośnie ekonomiczna zawodność państwa. Najogólniejszy wniosek teoretyczny: ekonomiczna zawodność państwa jest zmienna i zależy w istotnym stopniu od obiektywnych uwarunkowań międzynarodowych. Nowum tego ujęcia teoretycznego polega na tym, iż dotychczas rozpatrywano wewnętrzne uwarunkowania ekonomicznej zawodności państwa zaniehbując problematykę uwarunkowań zewnętrznych.

Ząbkowicz A.: *Współczesna ekonomia instytucjonalna wobec głównego nurtu ekonomii*, Ekonomista, Nr 6/2003.

Autorka podejmuje dwa zadania. Po pierwsze, artykuł stanowi próbę określenia pojęcia „współczesna analiza instytucjonalna w ekonomii”. W tym celu autorka odwołuje się do dzieł i nazwisk, które wytyczyły kierunki rozwoju współczesnego instytucjonalizmu w ekonomii, podkreśla jego dualizm i wykazuje nieporozumienia co do zakresu terminu „neoinstytucjonalizm”.

Po uporządkowaniu pojęć, w drugiej części artykułu podjęta zostaje próba odpowiedzi na pytanie, czy współczesną analizę instytucjonalną możemy uznać za tworzenie nowego paradygmatu, opozycyjnego w stosunku do ekonomii ortodoksyjnej. Autorka koncentruje uwagę na neoinstytucjonalizmie i odnosi ten dorobek do neoklasycznej szkoły, współcześnie stanowiącej rdzeń głównego nurtu ekonomii. Neoinstytucjonalizm w sposób znaczący modyfikuje neoklasyczne założenie racjonalności człowieka. Z założeń wyprowadza dość spójny korpus twierdzeń, którego kręgosłupem jest wzgląd na koszty transakcji. Włączenie w perspektywę badawczą kosztów transakcji pociąga za sobą analizę funkcjonowania i ewoluowania instytucji i organizacji. Jest to istotne rozszerzenie modelu neoklasycznego, gdzie czynnikiem koordynującym różne działania są explicite tylko ceny, a instytucje są neutralne z punktu widzenia alokacji zasobów. Ponad to z perspektywy instytucjonalnej widać, że neoklasyczny model nie objaśnia niektórych fundamentalnych problemów współczesnej ekonomii. Neoinstytucjonalizm, oferując koszty transakcji jako klucz do zrozumienia aktywności firm, grup interesów oraz ewolucji gospodarek i społeczeństw, stanowi najpoważniejsze teoretyczne wyzwanie dla neoklasycznej wizji gospodarki. Jednak ze względu na nie rozwiązane problemy metodologiczne nie jest to jeszcze nowa teoria, która mogłaby pokonać starą.

PUBLIKACJE

Książki i opracowania indywidualne wydane lub przyjęte do druku

Bobińska K.: *Użyteczność publiczna w sektorach infrastruktury gospodarczej*, Bellona, Warszawa 2003.

Bugaj R.: *Komercjalizacja opiekuńczego państwa; polskie koncepcje i pierwsze doświadczenia*, Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim, Ostrowiec Świętokrzyski 2003.

Gierszewska G.: *Strategie przedsiębiorstw w dobie globalizacji*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Handlu i Prawa, Warszawa 2003.

Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, kwiecień, październik 2003.

Jasiński L.: *Polskie kontakty gospodarcze z zagranicą w XX wieku*, Warszawska Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Instytut Nauk Ekonomicznych, Warszawa 2003.

Kowalik T.: *Globalizacja i integracja nie prowadzą do jednego systemu społeczno-ekonomicznego*, Stowarzyszenie Studiów i Inicjatyw Społecznych, Warszawa 2003.

Mączyńska E.: *Systemy wczesnego ostrzegania przed bankructwem przedsiębiorstw. Wskaźniki wczesnego informowania*, (w druku).

Mączyńska E.: *Ile jest warta nieruchomości* (współautor : M. Prystiuka), w druku.

Mujżel J.: *Problemy wzrostu gospodarczego w warunkach ustrojowej transformacji w Polsce*, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Ziggurat, Warszawa 2003.

Szablewski A.: *Zarys teorii i praktyki reform regulacyjnych na przykładzie energetyki*, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2003.

Wziątek-Kubiak A.: *Konkurencyjność polskiego przemysłu*, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Bellona, Łódź- Warszawa 2003.

Autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku akademickim

Baczko T. : *Dysproporcje finansowo-płacowe przedsiębiorstw* w: „Polska transformacja: sukcesy i bariery : refleksje z okazji jubileuszu Profesora Jana Mujżela”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

Belka M.: *Co to są zdrowe finanse publiczne*, w: „Polska transformacja : sukcesy i bariery: refleksje z okazji jubileuszu Profesora Jana Mujżela”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

Bobińska K.: *Transformacja w infrastrukturze w teorii i praktyce*, w: „Transformacja gospodarcza Polski”, pod red. K. Michałowskiego, Verbis 2003.

Bugaj R.: *Dziesięć uwag o programie naprawy...*, w: „Polska po przejściach”, Stowarzyszenie Studiów i Inicjatyw Społecznych, Warszawa 2003.

Gierszewska G.: *Budowanie strategii zarządzania wiedzą w przedsiębiorstwach*, w: „Zarządzanie wiedzą we współczesnych organizacjach”, Monografie i Opracowania Wyższej Szkoły Handlu i Prawa, Warszawa 2003.

Jasiński L.: *Wpływ euro na poprawę konkurencyjności gospodarek krajów Unii Europejskiej na rynku globalnym*, w: „Europa w garści. Gospodarcze i polityczne konsekwencje wprowadzenia wspólnej waluty w Unii Europejskiej”, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice 2003.

Jasiński L.: *Uwagi o wykładach akademickich na temat Unii Europejskiej*, „Wymiar europejski studiów ekonomicznych w Polsce”, Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych, 2003.

Jasiński L.: *Porównanie relacji stóp procentowych w Polsce i w krajach Unii Europejskiej*, w: „Rynek finansowy w Polsce po akcesji do Unii Europejskiej”, pod red. H. Góralskiej, Wyższa Szkoła Bankowości i Finansów, Bielsko-Biała 2003.

Jasiński L.: *Polski system finansowy w minionym dziesięcioleciu na tle innych krajów świata. Wybrane aspekty*, w: „Podstawowe problemy funkcjonowania systemu finansów publicznych w Polsce w okresie transformacji ustrojowej” pod red. A. Pomorskiej i M. Pypecia, Wyższa Szkoła Finansów i Bankowości, Radom 2003.

Kotowicz - Jawor J.: *Inwestowanie przedsiębiorstw przed akcesją Polski do UE*, w: „Gospodarka i handel zagraniczny Polski w 2002 roku”, IKiC HZ, Warszawa 2003.

Kotowicz - Jawor J.: *Strukturalne uwarunkowania konkurencyjności polskich firm w warunkach integracji z UE* w: „Gospodarka polski przed wejściem do UE”, PWE Warszawa 2003.

Kotowicz - Jawor J.: *Konkurencyjność polskich przedsiębiorstw przed i po akcesji do UE*, w: „Konkurencyjność polskiej gospodarki, przedsiębiorstw oraz produktów przed i po akcesji Polski do UE”, wyd. MGPIPS, Warszawa 2003.

Kotowicz - Jawor J.: *Determinanty konkurencyjności polskich przedsiębiorstw*, seria Polskie Firmy na Rynku Europejskim, Krajowa Izba Gospodarcza, Warszawa, Nr 12/2003.

Kowalik T.: *Systemic variety under the conditions of globalization and integration*, w: “Emerging market economies”, pod red. G.W. Kołodko Ashgate Publ. Comp., Aldershot Anglia 2003.

Kowalik T.: *Kaleckian crucial reform of capitalism and after*, w. : Z. L. Sadowski i A. Szeworski (red.), “Kalecki’s economics today”, Routledge, Londyn 2003.

Kowalik T.: *Spoleczna gospodarka rynkowa – dekoracja czy program dzialania?*, w: E. Mączyńska i P. Pysz (red.), „Spoleczna gospodarka rynkowa. Idee i mozliwosci praktycznego wykorzystania w Polsce”, PTE, Warszawa 2003.

Kowalik T.: *Polska rewolucja epigońsko-mieszczañska na drodze do Europy*, w: J. Gardawski i J. Polakowska-Kujawa (red.) „Globalizacja, Gospodarka, Praca”, Kultura, Warszawa 2003.

Kowalik T.: *Antyegalitarne tendencje w Polsce na tle literatury swiatowej*, w: M. G. Woźniak (red.), „Nierownosci spoleczne a wzrost gospodarczy”, t. 1, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2003.

Kowalik T.: *Trzecia droga do centrum, Wzloty i upadki socjaldemokracji europejskiej i polskiej*, w: P. Żuk (red.) „W poszukiwaniu innych swiatów’, Scholar”, Warszawa 2003.

Kowalik T.: *Polska – Unia Europejska : w obronie różnorodności*, w: „Polska po przejściach”, Stowarzyszenie Studiów i Inicjatyw Spolecznych, Warszawa 2003.

Kowalik T.: *Systemowa różnorodność w warunkach globalizacji i integracji*, w: „Globalizacja, marginalizacja, rozwój”, red. nauk. Grzegorz W. Kołodko, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego, Warszawa 2003.

Kozłowski P.: *Pogoń za przeszłością*, w: „Polska po przejściach”, Stowarzyszenie Studiów i Inicjatyw Spolecznych, Warszawa 2003.

Kozłowski P.: *Oblicza globalizacji*, w: „Globalizacja: jeden swiat - różne drogi rozwoju”, Guillochon B., Larousse, Wrocław 2003.

Macieja Jan: *Mechanizm funkcjonowania gospodarki rynkowej*, w: „Polska transformacja : sukcesy i bariery : refleksje z okazji jubileuszu Profesora Jana Mujzela”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

Macieja J.: *Wzrost gospodarczy : aktualny stan wiedzy*, w: „Problemy wzrostu gospodarczego w warunkach ustrojowej transformacji w Polsce”, praca zbiorowa pod red. nauk. Jana Mujzela, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Ziggurat, Warszawa 2003.

Madej Z.: *Na szlaku reform i transformacji*, w: „Polska transformacja : sukcesy i bariery : refleksje z okazji jubileuszu Profesora Jana Mujzela”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

Madej. Z.: *Czy zbliżenie między Zachodem a Rosją wpłynie na ożywienie polskich kontaktów gospodarczych z partnerami wschodnimi*, w: „Powiązania gospodarcze Polski z partnerami wschodnimi na tle integracji z Unią Europejską”, Wyższa Szkoła Zarządzania i Marketingu w Warszawie, Warszawa 2003.

Mączyńska E.: *Polski ustrój gospodarczy. Pułapki modelowe*, w: „Polska transformacja : sukcesy i bariery : refleksje z okazji jubileuszu Profesora Jana Mujzela”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

Mączyńska E.: *Profesor Jan Mujżel – nota biograficzna*, w: „Polska transformacja : sukcesy i bariery : refleksje z okazji jubileuszu Profesora Jana Mujżela”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

Mączyńska E.: *Ustrój gospodarczy w Polsce. Pułapki modelowe*, w: „Społeczna gospodarka rynkowa”, książka opublikowana w ramach serii PTE „Ekonomia i Świat Współczesny”, PTE, Warszawa 2003.

Mączyńska E.: *Gospodarka i przedsiębiorstwa w warunkach globalnej zmiany*, w: „Gospodarka w obliczu globalizacji”, NBP, PTE, Katowice 2003.

Mączyńska E.: *Efektywność największych przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym* w: „Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce”, UMK, Toruń, 2003.

Mączyńska E.: *Systemy wczesnego ostrzegania przed upadłością przedsiębiorstw* w: „W poszukiwaniu strategicznych przewag konkurencyjnych” (red. L. Czarnota, M. Moszkowicz), Pol. Częstochowa, 2003

Mączyńska E.: *Rating jako narzędzie pomiaru i kontroli ryzyka w działalności gospodarczej* w: „Rachunkowość w praktyce”, Wyd. Dashofe 2003.

Mączyńska E.: *Modele przewidywania upadłości przedsiębiorstw, analiza dyskryminacyjna*, w: „ Globalizacja a integracja gospodarcza a procesy restrukturyzacji i rozwoju przedsiębiorstw, (red. R. Borowiecki), AE Kraków 2003.

Mączyńska E.: *Systemy wczesnego ostrzegania przed upadłością – standardem* W: *Polskie przedsiębiorstwa wobec standardów europejskich* (red. J. Kuciński -Materiały i Prace Instytutu Funkcjonowania Gospodarki, SGH, tom LXXXIV, 2003 s.105-115

Mujżel J.: *Czynniki gospodarczego wzrostu i polityki prozwrostowe*, w: „Problemy wzrostu gospodarczego w warunkach ustrojowej transformacji w Polsce”, praca zbiorowa pod red. nauk. Jana Mujżela, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Ziggurat, Warszawa 2003.

Mujżel J.: *Oszczędności, inwestycje i innowacje, źródła wewnętrzne i zewnętrzne*, w: „Problemy wzrostu gospodarczego w warunkach ustrojowej transformacji w Polsce”, praca zbiorowa pod red. nauk. Jana Mujżela, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Ziggurat, Warszawa 2003.

Mujżel J.: *Wybrane problemy wzrostowych czynników popytowych i kształtujących je polityk*, w: „Problemy wzrostu gospodarczego w warunkach ustrojowej transformacji w Polsce”, praca zbiorowa pod red. nauk. Jana Mujżela, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Ziggurat, Warszawa 2003.

Mujżel J.: *Dynamika polskiej gospodarki w latach rynkowo-kapitalistycznej transformacji*, w: „Problemy wzrostu gospodarczego w warunkach ustrojowej transformacji w Polsce”, praca zbiorowa pod red. nauk. Jana Mujżela, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Ziggurat, Warszawa 2003.

Szablewski A.: *System ekonomiczno-finansowy, struktura i zachowania przedsiębiorstw na przykładzie sektora elektroenergetycznego* / Andrzej Szablewski w: „Problemy wzrostu gospodarczego w warunkach ustrojowej transformacji w Polsce, praca zbiorowa pod red. nauk. Jana Mujżela, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Ziggurat, Warszawa 2003.

Szablewski A.: *Energetyka* (współautorzy – P. Jasiński, Piotr Woźniak) w: „Liberalizacja i integracja rynków przemysłów sieciowych”, Część III Biała Księga 2003, Polskie Forum Strategii Lizbońskiej, Gdańsk-Warszawa 2003.

Wojtyna A.: *Demokratyczna kontrola nad polityką banku centralnego : kontrowersje teoretyczne i wnioski dla Polski* , w: „Wzrost gospodarczy, restrukturyzacja i rynek pracy w Polsce : ujęcie teoretyczne i empiryczne”, pod redakcją E. Kwiatkowskiego, T. Tokarskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

Wojtyna A.: *Monetary Policy*, w: „Poland. International Economic Report 2002/2003, Warsaw School of Economics, Warsaw 2003.

Artykuły w czasopismach naukowych krajowych i zagranicznych

Bugaj R.: *Ochrona zdrowia : niepowodzenie reformy*, Polityka Społeczna, nr 9/2003.

Bugaj R.: *Reforma ubezpieczeń społecznych. Okoliczności wprowadzenia i hipotetyczne następstwa*, Gospodarka Narodowa, w druku.

Glikman P.: *Eliminacja deformacji strukturalnych w procesie transformacji*, Gospodarka Narodowa, nr 10/2003.

Glikman P. Lipowski A.: *Zarys modelu niekonijunkturalnego ożywienia gospodarki*, Studia Ekonomiczne, nr 1/2/2003.

Grzełońska U., Hockuba Z.: *70 lat historii Studiów Ekonomicznych*, Studia Ekonomiczne, Nr 1-2/2003.

Jasiński L.: *Wzajemne relacje różnych stóp procentowych w krajach Polsce i w wybranych krajach świata*, Bank i Kredyt, nr 9/2003.

Kowalik T.: *Accesion to EU : yesterday, today, tomorrow*, Der Offentliche Sektor 2002, (wyd. Feb.2003), Hf. 3/4.

Kowalik T.: *Globalizacja na rozdrożu*, Bank i Kredyt, nr 8/2003, dod. Globalizacja od A do Z.

Kowalik T.: *Polska rewolucja epigońsko-mieszczańska w drodze do Europy*, „Przegląd Europy Środkowej i Wschodniej”, Włocławskie Towarzystwo Naukowe, nr 1/2003 Włocławek 2003.

Kozłowski P.: *Perspektywy globalizacji*, Studia Europejskie nr 1/ 2003.

Liberska B.: *Model irlandzki” – czy szansą na przyszłość?*, Polska 2000 Plus, nr 2/2003.

Lipowski A.: *Mała gospodarka otwierająca się wobec wyzwań XXI w. – ku realistycznym podstawom polityki gospodarczej*, Ekonomista, nr 3/2003.

Lipowski A. Glikman P.: *Zarys modelu niekonunkturalnego ożywienia gospodarki*, Studia Ekonomiczne, nr 1-2/2003.

Mączyńska E.: *Słabnące tempo wzrostu w gospodarce światowej : symposium Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej*, Ekonomista, nr 5/2003.

Mączyńska E.: *Wirtschaftsordnung in Polen, Orientierungen zur Wirtschafts- und Gesellschaftspolitik*, Bonn 2003.

Mączyńska E.: *Die Wirtschaftsordnungen Polen - Modelle in der Falle, Osteuropa-Wirtschaft* , Stuttgart, nr 4/2003.

Pietrewicz L.: *Krytyczna ocena teoretycznych podstaw pomiaru efektywności przedsiębiorstw i propozycje ich poprawy*, Studia Ekonomiczne, nr 3/2003.

Szablewski A., Wesołowski I.: *Liberalizacja rynku energii elektrycznej - pierwsze doświadczenia*, Ekonomista, nr 1/2003.

Szablewski A.: *Warunki skuteczności regulacji cen w elektroenergetyce*, Gospodarka Narodowa, nr 1-2/2003.

Wojtyna A.: *Polityka makroekonomiczna w cyklu koniunkturalnym : nowe nurty w teorii*, Gospodarka Narodowa, nr 5-6/2003.

Wojtyna A.: *W poszukiwaniu optymalnej reguły polityki pieniężnej*, Studia Ekonomiczne, nr 1-2/ 2003.

Wójcik C.: *O reżimie kursowym złotego w fazie przedakcesyjnej i tempie wstąpienia Polski do Europejskiego Mechanizmu Kursowego*, Ekonomista, nr 5/2003.

Ząbkowicz A.: *Współczesna ekonomia instytucjonalna wobec głównego nurtu ekonomii*, Ekonomista, nr 6, 2003.

Ząbkowicz A.: *Stosunki między państwem i biznesem a wzrost gospodarki*, Środkowoeuropejskie Studia Polityczne, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, nr 1/2003.

Ząbkowicz A.: *Narodowa polityka makroekonomiczna a napływ kapitału zagranicznego*, Master of Business Administration, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L.Koźmińskiego i Międzynarodowa Szkoła Zarządzania, nr 3, maj-czerwiec 2003.

Ząbkowicz A.: *OFE. Problemy konkurencji i regulacji*, Polityka Społeczna, nr 1/2003.

Ząbkowicz A.: *Globalizacja, regionalizacja i przegięcie deflacyjne polityki makroekonomicznej*, Bank i Kredyt, nr 2, luty 2003.

Inne publikacje

Bartosik K. Puchała E.: *Sektor gospodarstw domowych*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, kwiecień 2003.

Bartosik K. Puchała E.: *Sektor gospodarstw domowych*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, październik 2003.

Belka M. Macieja J.: *Sytuacja finansowa i ekonomiczna przedsiębiorstw*, Parkiet, dod. „Lista 500 największych firm”, maj 2003.

Belka M.: *Uwagi o rozwoju koniunktury gospodarczej w Polsce*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, kwiecień 2003.

Bobińska K.: *Funkcja użyteczności publicznej jako instrument polityki gospodarczej w warunkach gospodarki rynkowej*, Polityka gospodarcza, SGH, nr 7-8/2003.

Bugaj R.: *Kapitalizm tak, wypaczenia nie ; pytania o Polskę*, Rzeczpospolita, nr 102/2003.

Bugaj R.: *Mleko zostało rozlane wcześniej*, Rzeczpospolita, nr 110/2003.

Bugaj R.: *Między Lepperem a IV Rzeczypospolitą*, Rzeczpospolita, nr 110/2003.

Bugaj R.: *Naprawa, dostosowanie i reforma*, Rzeczpospolita, nr 196/2003.

Bugaj R.: *Potrzeba twardej postawy*, Rzeczpospolita, nr 134/2003.

Bugaj R.: *Rewolucja elit : lewica, prawica, państwo*, Rzeczpospolita, nr 284/2003.

Bugaj R.: *W lewicowym przebraniu*, Rzeczpospolita, nr 119/2003.

Bugaj R.: *Narodziny oligarchii*, Rzeczpospolita, nr 5-7. 12.2003.

Domański S.R.: *Odpowiedzialność Uczelni*, Nowe Życie Gospodarcze, nr 11/2003.

Glikman P.: *Inwestycje, majątek i rozwój*, Rzeczpospolita, nr 75/2003.

Gotz-Kozierkiewicz D.: *Komentarz do projektu ustawy budżetowej na 2004 rok*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, październik 2003.

Grzełońska U.: *Lokomotywy eksportu*, Parkiet, maj 2003, dod. „Lista 500 największych firm”.

Hockuba Z.: *Największe i najbardziej efektywne przedsiębiorstwa w Polsce – czy torują sobie drogę do przyspieszonego wzrostu?*, Parkiet, maj 2003, dod. „Lista 500 największych firm”.

Hockuba Z.: *The list of the most dynamic and efficient companies*, Polish Market, nr 10/2003, dod. “The pearls of the Polish economy”.

Hockuba Z.: *A study project on the implications : Poland's EU accession*, Polish Market, nr 3-4/2003, Special edition.

Hockuba Z.: *Wyrwać się z gospodarczego marazmu ...*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, kwiecień 2003.

Jasiński L.: *Integracja monetarna a konkurencyjność gospodarek krajów Unii Europejskiej*, Zeszyty Naukowe Warszawskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej, nr 24/2003.

Jasiński L.: *Uwagi o międzynarodowej pozycji euro*, Zeszyty Naukowe Warszawskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej, nr 26/2003.

Jasiński L.: *Uwagi o wykładach akademickich na temat Unii Europejskiej w WWSE*, Zeszyty Naukowe Warszawskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej, nr 27/2003.

Jasiński L.: *Czy obszar biedy na świecie może maleć?*, Przegląd Powszechny, wrzesień 2003.

Jasiński L.: *Bliskie więzy (o Euro-Śródziemnomorskiej Strefie Wolnego Handlu)*, Unia – Polska, wrzesień 2003.

Korona D.: *Odsetki podatkowe*, Krajowe Stowarzyszenie Udziałowców, Warszawa 2003.

Korona D.: *Organizacje społeczne w sprawach o dopuszczenie do publicznego obrotu papierów wartościowych*, Krajowe Stowarzyszenie Udziałowców, Warszawa 2003.

Korona D.: *Odwołanie od decyzji podatkowej*, Krajowe Stowarzyszenie Udziałowców, Warszawa 2003.

Kotowicz-Jawor J.: *Jak inwestowali najwięksi w 2002 r.?*, Parkiet, maj 2003, dod. „Lista 500 największych firm”.

Kotowicz-Jawor J.: *O przesłankach trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, październik 2003.

Kowalik T.: *Niepowodzenia i szanse*, recenzja książki: Jacek Kuroń: „Działanie”, Nowe Książki, nr 2/2003.

Kowalik T.: *Optymizm z przeszłości*, recenzja. Książki: John Micklethwait „Czas przyszły doskonały”, Nowe Książki, nr 10/2003.

Kowalik T.: *Ameryka moja miłość, Ameryka mój ból*, Przegląd, nr 47/2003.

Kowalik T.: *Błędne przesłanki, błędne wnioski*, Rzeczpospolita, nr 16/2003.

Kowalik T.: *Mój przyjaciel Jurek Hausner*, Przegląd, 2003.

Kowalik T.: *Polskaja epigonsko-mieszczanskaja rewolucja na puti w Ewropu*, w „Belorusskij Ekonomiczeskij Żurnal”, nr 2(23)/2003.

Kowalik T.: *Polska transformacja a lewica* „dwumiesięcznik „Kontrpropozycje”, nr 4(7), 8-24, Warszawa 2003, w formie broszury została także rozdana delegatom Kongresu SLD.

Kowalik T.: *Narodowe fundusze inwestycyjne – góra urodziła mysz*, „Oświata i Wychowanie”, nr 4/2003.

Kozłowski P.: *Pogoń za przeszłością*, Przegląd, nr 5/2003.

Kozłowski P.: *Wewnętrzne osłabienie*, Zdanie, nr 1/2/2003.

Kozłowski P.: *Szansa częściowo wykorzystana*, Przegląd, nr 43/2003.

Kozłowski P.: *Możliwości korzystania z wolności, recenzja*, rec. książki: „Rozwój i wolność”, Amartya Sen, Poznań 2002 // Nowe Książki, nr 2/2003.

Kozłowski P.: *Pogoń za zyskiem*, rec. pracy: „Aktywne poszukiwanie renty”, Sławomir Sztaba, Warszawa 2002 // Nowe Książki, nr 3/2003.

Kozłowski P.: *Szara strefa*, rec.. książki: „Szara strefa w Rosji”, Igor Kliamkin, Lew Timofiejew, Cyklady, Warszawa 2003 // Nowe Książki, nr 9/2003.

Kozłowski P.: *Za różnorodnością*, rec. książki: „Świat po kapitalizmie”, Dawid C. Kortzen, Łódź, 2002 // Nowe Książki, nr 4/2003.

Liberska B.: *Celtycki tygrys*, Tygodnik Powszechny, nr 11/2003.

Liberska B.: *Globalization. Mechanizm and Chalengess*, Annual Report 2003.

Liberska B.: *Globalizacja. Mechanizmy i Wyzwania*, Działalność Naukowa PAN, nr 15/2003.

Macieja J.: *How the „Pearls of the Polish economy” were selected*, Polish Market, nr 10/2003, dod. “The pearls of the Polish economy”.

Macieja J.: *Jak wybrano najbardziej efektywne przedsiębiorstwa?*, Parkiet, maj 2003, dod. „Lista 500 największych firm”.

Macieja J.: *Lista 500 ma już 20 lat*, Parkiet, maj 2003, dod. „Lista 500 największych firm”.

Macieja J.: *Podpory budżetu*, Parkiet, maj 2003, dod. „Lista 500 największych firm”.

Macieja J.: *Jak wyłoniono najlepsze firmy*, Parkiet, maj 2003, dod. „Lista 500 największych firm”.

Macieja J.: *Sektorowi liderzy*, Nowe Życie Gospodarcze, Nr 23/2003, dod. „Lista 500 największych firm”.

Macieja J.: *Charakterystyka finansowo-ekonomiczna najlepszych polskich przedsiębiorstw*, Parkiet, 6 września 2003.

Mączyńska E.: *Konkurencyjność polskiej gospodarki po akcesji do UE*, Nasz Rynek Kapitałowy, kwiecień 2003.

Mączyńska E.: *Efektywność największych przedsiębiorstw*, Parkiet, maj 2003, dod. „Lista 500 największych firm”.

Mączyńska E.: *Kondycja przedsiębiorstw*, Nowe Życie Gospodarcze, nr 3/2003.

Mycielski J.: *Prognozy INE PAN*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, kwiecień 2003.

Mycielski J., Fudała-Poradzińska I.: *Sytuacja makroekonomiczna*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, kwiecień 2003.

Mycielski J.: *Prognozy INE PAN* Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, październik 2003.

Mycielski J., Fudała-Poradzińska I.: *Sytuacja makroekonomiczna*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, październik 2003.

Pietrewicz L., Kubiela S.: *Sektor finansowy*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, kwiecień 2003.

Pietrewicz L., Kubiela S.: *Sektor finansowy*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, październik 2003.

Puchała E.: „*Słownik do Listy 500*” i „*Słownik do list najbardziej efektywnych przedsiębiorstw*”, Parkiet, maj 2003.

Puchała E.: „*Explanatory notes*” - *The Pearls of the Polish Economy* (współ. J. Macieja, M. Zajfert), (2 str.), Polish Market, October 2003.

Puchała E., Macieja J.: *Słownik do Listy 500 – efektywność wykorzystania kapitału w 2002 r.* Nowe Życie Gospodarcze, nr 23/2003.

Puchała E.: *Bariery na jakie napotykają przedsiębiorstwa prywatne przy tworzeniu miejsc pracy*, Gospodarka w praktyce i teorii, Instytut Ekonomii, Uniwersytet Łódzki, nr 2 (13) 2003, Łódź 2003.

Szablewski A., Wesołowski I.: *Przez konsolidację do rynku*, Parkiet, maj 2003, dod. „Lista 500 największych firm”, s.42

Szablewski A., Wesołowski I.: *Nowe wyzwania nie rozwiązane problemy*, Nowe Życie Gospodarcze, Nr 23/2003, dod. „Lista 500”.

Szablewski A., Wesołowski I.: *Czy warto inwestować w elektroenergetykę*, Rzeczpospolita, 4 marzec 2003.

Szablewski A.: *Jak regulować sektor telekomunikacyjny. Specjalny urząd nie jest potrzebny*, Rzeczpospolita, 15-16 marzec 2003.

Sztaba S.: *Monetaryzm*, Wielka Encyklopedia PWN.

Sztaba S.: *Monopol*, Wielka Encyklopedia PWN.

Sztaba S.: *Niesprawność państwa*, Wielka Encyklopedia PWN.

Sztaba S.: *Niesprawność rynku*, Wielka Encyklopedia PWN.

Sztaba S.: *Polityka makroekonomiczna*, Wielka Encyklopedia PWN.

Sztaba S.: *Pomoc finansowa państwa*, Wielka Encyklopedia PWN.

Sztaba S.: *Renty aktywne poszukiwanie*, Wielka Encyklopedia PWN.

Wojtyna A.: *Przestrogi są konieczne*, Rzeczpospolita, nr 244/2003.

Wojtyna A.: *Zarzuty dużego kalibru, ale chybione*, Rzeczpospolita, 30 grudnia 2003..

Zajaczkowska-Jakimiak S.: *Sektor zagraniczny*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, kwiecień 2003.

Zajaczkowska-Jakimiak S.: *Sektor zagraniczny*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, październik 2003.

Zajfert M., Morawski L.: *Sektor przedsiębiorstw*, Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, kwiecień 2003.

Zajfert M., Morawski L.: *Sektor przedsiębiorstw*, Sektor przedsiębiorstw Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, INE PAN, październik 2003.

Zajfert M.: *Transport i telekomunikacja*, Parkiet, maj 2003, dod. „Lista 500 największych firm”.

Redakcja monografii lub podręcznika akademickiego

Belka M., Krajewski S., Mączyńska E.: *Polska transformacja: sukcesy i bariery: refleksje z okazji jubileuszu Profesora Jana Mujzela*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

Mączyńska E.: *Polski ustrój społeczno-gospodarczy. Jaki kapitalizm*, Raport nr 22 Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej przy Radzie Ministrów, Warszawa 2003, (współredakcja J. Mujżel, S Owsiak).

Mączyńska E.: *Reforma finansów publicznych*, Raport nr 50 Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej przy Radzie Ministrów, Warszawa 2003 (współredakcja J. Mujżel, S Owsiak).

Mujżel J.: *Tempo wzrostu gospodarki światowej. Implikacje dla Polski*, Raport Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej, nr 44, Warsgraf, Warszawa 2003.

Mujżel J.: *Tempo Racjonalizacja finansów publicznych w Polsce*, Raport Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej, nr 50, Warsgraf, Warszawa 2003.

Seminaria INE PAN

Warunki przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, 9 styczeń 2003.

Zmiany konkurencyjności polskiego przemysłu, 13 luty 2003.

Czy i jak polska gospodarka jest przygotowana do integracji z Unią Europejską?,
27 marzec 2003.

Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, prezentacja Raportu INE PAN o stanie polskiej gospodarki, 17 kwiecień 2003.

Zewnętrzne ograniczenia polityki gospodarczej, wyzwania dla państwa XXI wieku,
8 maj 2003.

Prezentacja 1-2 numeru Studiów Ekonomicznych, 29 maj 2003.

Bieżące problemy polityki gospodarczej w Polsce, 23 październik 2003.

Gospodarka Polski – Prognozy i Opinie, prezentacja Raportu INE PAN o stanie polskiej gospodarki, 30 październik 2003.

Sektor bankowy w Polsce – wyzwania związane z integracją europejską, 13 listopad 2003.

Prezentacja 3 numeru Studiów Ekonomicznych, 4 grudzień 2003.

Ocena sytuacji gospodarczej Polski na przełomie roku, 11 grudzień 2003.

**Wykaz grantów realizowanych w Instytucie Nauk Ekonomicznych PAN w 2003 r.
(dotyczy grantów wygranych w otwartym konkursie)**

Nr grantu	Imię i nazwisko kierownika grantu	Tytuł	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
G-37	Paweł Kozłowski	Gospodarka nieformalna w Polsce. Dynamika i funkcja instytucji	01.09.2000	30.06.2003
G-38	Adam Lipowski	Skuteczność subsydiów eksportowych	01.08.2000	30.06.2003
G-39	Paweł Glikman	Międzynarodowa konkurencyjność polskiego eksportu na rynku rosyjskim w latach 1994-2000	01.03.2001	31.10.2003
G-40	Krystyna Bobińska	Funkcja użyteczności publicznej w sektorach infrastruktury jako instrument polityki makroekonomicznej i regionalnej w warunkach gospodarki rynkowej	01.03.2001	30.06.2003